

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 10. september 2009 kl. 9.00-13.30

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Knut Helkås Dahl, Ragna Bogen Hetland, Trine Husøy, Jan Erik Paulsen, Tore Sanner, Inger-Lise Steffensen og Vibeke Thrane

Forfall:

Mona-Lise Binderup

Fra Mattilsynet:

Hans Jørgen Talberg (Sak 09/905 og 06/404)

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær, habilitet, CV og godtgjøring

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (Faggruppe 4). Ingen erklærte å ha interesser som kan påvirke habiliteten i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

I forbindelse med at VKM for tiden arbeider med en større risikovurdering av marine oljer informerte et av faggruppens medlemmer om at han har både faglige og økonomiske interesser relatert til saken. Dette framgår også av vedkommendes habilitetsskjema for VKM-arbeid i perioden 2007-2010. Risikovurderingen av marine oljer utarbeides av VKMs faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og legemiddelrester (Faggruppe 5) og faggruppe for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi (Faggruppe 7). Faggruppe 4 vil ikke bli involvert i arbeidet med saken, men et av faggruppens medlemmer, som også er medlem av Faggruppe 7, deltar i en nedsatt *ad hoc*-gruppe for arbeidet med marine oljer.

Ettersom Faggruppe 4 ikke er involvert i det pågående arbeidet med å risikovurdere marine oljer, anser sekretariatet for VKM at det aktuelle medlemmet av faggruppe 4 ikke har en habilitetskonflikt i forhold til dette arbeidet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Protokollen fra forrige møte i Faggruppe 4, den 11. juni 2009, ble raskt gjennomgått uten spesielle kommentarer.

VKMs nye kommunikasjonsrådgiver, Astrid Bjerkås, orienterte kort om det pågående arbeidet med VKMs kommunikasjonsstrategi. Parallelt med dette strategiarbeidet, vil også kommunikasjonsarbeidet relatert til kortversjoner av nye risikovurderinger, synliggjøring av nye og gamle risikovurderinger i media og rutiner for kommunikasjonsarbeid før en risikovurdering er ferdigstilt bli styrket framover. Faggruppen ble i den sammenheng oppfordret til å trekke inn sekretariatets kommunikasjonsrådgiver tidligere i forbindelse med offentliggjøring og publisering av en ny risikovurdering.

3 Saker fra møtet i Hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte kort fra det forrige møtet i Hovedkomiteen som ble avholdt den 9. september 2009. Innledningsvis på møtet ble det gitt en presentasjon av en nylig publisert risikovurdering av helsefare ved spredning av gylle, som har blitt utarbeidet av Faggruppen for hygiene og smittestoffer (Faggruppe 1). Hovedkomiteen diskuterte videre prosessen fram mot reoppnevning av VKM for perioden 2010-2013. Det ble orientert om at sekretariatet planlegger at det skal åpnes for å søke for en ny periode fra månedsskiftet november/desember 2009, med søknadsfrist i midten av januar 2010. Videre ble det kort orientert om det pågående arbeidet med å vurdere marine oljer, samt aktuelle temaer som nylig har blitt diskutert i EFSA. Mattilsynet var også til stede på Hovedkomitémøtet og la fram sin strategi for perioden 2010-2014.

Vedtak

Faggruppen ønsket å få tilsendt Mattilsynets strategi for perioden 2010-2014. Sekretariatet vil videreformidle dokumentet til faggruppen sammen med protokollen fra faggruppemøtet.

4 Saker som skal behandles på møtet

Emballasje

Eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer (06/406)

Mattilsynet ønsker å få utført en vurdering av kritiske punkter i den eksponeringsmodellen som benyttes ved omregning av TDI til spesifikk migrasjonsgrense (SML) i regelverket for matkontaktmaterialer i plast. Spesielt ønskes det belyst om grenseverdiene sikrer trygg mat for spesielt utsatte grupper av befolkningen, herunder at disse gruppene ikke utsettes for migrasjon fra matkontaktmaterialer i mengder over TDI i en lengre periode. Noen sentrale spørsmål som ønskes besvart i oppdraget er om det er behov for en egen omregningsfaktor for barn ettersom de vil ha et høyere inntak per kg kroppsvekt enn voksne, og i hvilken grad dagens næringsmiddelsimulanter kan ansees som gode nok sett i forhold til den reelle eksponeringssituasjonen. Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider konkrete forslag til forbedringer i den grad det påpekes svakheter i dagens eksponeringsmodell.

De to faggruppemedlemmene som har hovedansvaret for saken har oppdatert faggruppens utkast i tråd med kommentarer og innspill fra faggruppemøtet den 11. juni 2009. Den reviderte versjonen av dokumentet ble deretter sendt på en elektronisk høringsrunde i faggruppen i månedsskiftet august/september.

Vedtak

Faggruppen gjennomgikk og kom med forslag til endringer/forbedringer til ordlyden i konklusjonene på Mattilsynets spørsmål. Saken skulle i utgangspunktet vært ferdigbehandlet i forkant av dette faggruppemøtet, men ettersom det fortsatt gjenstår noen avklaringer og huller i teksten, ble det besluttet at hele faggruppen må diskutere dokumentet en gang til før vurderingen kan anses som ferdig. Det tas nå sikte på at saken kan sluttbehandles på faggruppens neste møte den 15. oktober.

Aroma

Risikovurdering – inntak av kumarin hos den norske befolkningen (09/905)

Mattilsynet har bedt VKM om å risikovurdere inntaket av kumarin hos den norske befolkningen. Bakgrunnen for oppdraget er en liten undersøkelse av nivået av kumarin i noen utvalgte produkter på det norske markedet. Kumarin er en naturlig bestanddel av kanel, og mange andre planter, og finnes i varierende grad i forskjellige typer kanel. De to hovedtypene kanel er Ceylonkanel og Cassiakanel. EFSA vurderte kumarin i 2004 og konkluderte da med at stoffet ikke var gentoksisk, og et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,1 mg/kg kroppsvekt ble fastsatt. Med bakgrunn i nye forskningsresultater revurderte EFSA kumarin i 2008. Den tidligere fastsatte TDI-verdien ble opprettholdt, og EFSA konkluderte videre med at et inntak 3 ganger over TDI i 1-2 uker i strekk ikke vil medføre helsefare.

Mattilsynet ønsker nå at VKM vurderer om noen deler av den norske befolkningen har et inntak av kumarin som vil representere en overskridelse av TDI. Diskusjonen av problemstillingen ble påbegynt på forrige faggruppemøte, og det ble da etablert en arbeidsgruppe bestående av 4 av faggruppens medlemmer som skal arbeide videre med saken. Arbeidsgruppen hadde sitt første møte den 20. august 2009 og har avtalt ytterligere møter i oktober og november.

Vedtak

Arbeidsgruppen orienterte resten av faggruppen om arbeidet så langt. På det første møtet i arbeidsgruppen var det først og fremst toksikologiske problemstillinger som ble diskutert.

Eksponeringsberegningen, som også vil ivareta eksponering fra kosmetiske produkter og andre relevante kilder, vil bli påbegynt senere. Sekretariatet informerte om at Mattilsynet er orientert om at arbeidet med oppdraget kommer til å bli noe større enn først antatt, og det er nå avtalt at tidsfristen for å besvare saken forskyves til januar/februar 2010.

Kjemiske blandinger

Expert workshop on combination effects of chemicals – ny rapport publisert i juni 2009 (06/404)

En ny rapport fra en internasjonal workshop om kombinasjonseffekter, som ble avholdt i Danmark i januar 2009, ble offentliggjort i juni. I den nye rapporten konkluderes det blant annet med at ny kunnskap nå gjør det mulig å ta hensyn til kombinasjonseffekter i risikovurderinger, spesielt når det gjelder hormonforstyrrende stoffer. VKM publiserte i 2008 rapporten "Combined toxic effects from multiple chemical exposures" som gir en bred oversikt over hvordan kombinasjonseffekter ivaretas i risikovurderinger.

På bakgrunn av de nye opplysningene som framkommer i rapporten fra den internasjonale workshopen, ba Mattilsynet VKM om en tilbakemelding på hvorvidt det synes å være behov for en ny og oppdatert uttalelse fra VKM om kombinasjonseffekter. Faggruppen diskuterte saken på møtet og fattet følgende vedtak:

Vedtak

Mattilsynet har bedt VKMs faggruppe 4 om å se på en ny rapport fra en "Expert workshop on combination effects of chemicals" som ble arrangert i Danmark i januar 2009, og vurdere om synspunktene som kommer frem i denne rapporten gir grunnlag for en ny oppdatert uttalelse fra VKM. Faggruppen har lest den nye rapporten med interesse. Arbeidsrapporten fra workshopen er en oppsummering av diskusjonen rundt samvirkende effekter av hormonforstyrrende stoffer. Faggruppen finner ingen nye vesentlige momenter som ikke allerede er dekket i VKMs rapport fra 2008. VKM har konkludert med at man alltid skal vurdere om det kan foreligge muligheter for kombinasjonseffekter etter eksponering for flere kjemikalier samtidig og eventuelt ta hensyn til kombinasjonseffekter.

Sekretariatet orienterte videre om at også WHO/IPCS holder på med et arbeid om hvordan risikovurderinger av kombinasjonseffekter ved samtidig eksponering for ulike kjemikalier best kan gjennomføres. I den sammenheng har for øyeblikket WHO/IPCS flere dokumenter ute på høring gjennom sine nettsider:

http://www.who.int/ipcs/methods/harmonization/areas/combined_exposure/en/index.html

Vedtak

Faggruppen ba om at sekretariatet innen høringsfristen den 30. september 2009 informerer WHO/IPCS om VKMs rapport om kombinasjonseffekter gjennom å sende en link til VKMs nettsider der rapporten finnes.

4 Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Mikrobiologi/Kosmetikk

Kvartærnære ammoniumforbindelser i kosmetiske produkter - risikovurdering av antimikrobiell og antibiotisk resistensutvikling i mikroorganismer (08/109)

Uttalelsen "Quaternary ammonium compounds in cosmetic products - Risk assessment of antimicrobial and antibiotic resistance development in microorganisms" fra VKMs Faggruppe 1 ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet i august 2009. Ettersom Faggruppe 4 har vært noe involvert i denne saken, fikk de tilsendt en pdf-versjon av den endelige uttalelsen sammen med de øvrige møtepapirene

4 Status i øvrige saker i faggruppen

Ingen aktuelle saker.

5 Orientering fra *ad hoc* grupper/undergrupper eller lignende

Ingen aktuelle saker.

6 Orientering fra Mattilsynet

7 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

8 Møter o.a. av felles interesse

9 Nytt fra sekretariatet

VKM 5 årsmarkering

VKM er 5 år i 2009, og det ble i den sammenheng avholdt en 5-årsmarkering i auditoriet ved Nasjonalt folkehelseinstitutt onsdag 9. september. Sekretariatet orienterte kort fra arrangementet og sørget for at alle faggruppens medlemmer fikk en versjon av VKMs 5-årsrapport. Faggruppen uttrykte sin tilfredshet med både arrangementet og rapporten.

Nye websider – www.vkm.no

Faggruppens koordinator opplyste at VKMs nye nettsider ble lansert mandag 7. september. Ettersom det viste seg å oppstå noen tekniske problemer med abonnementsfunksjonen i forbindelse med lanseringen, ble faggruppen anmodet om å avvente med å benytte seg av denne til nærmere beskjed blir sendt ut.

Endringer i VKMs sekretariat

Sekretariatet orienterte kort om noen justeringer og nyansettelser i VKMs sekretariat den siste tiden. Fra 1. august 2009 er det ansatt en ny kommunikasjonsrådgiver på engasjement. I tillegg har Faggruppe 1 og Hovedkomiteen fått nye fagkoordinatorer gjennom interne omrokkinger i sekretariatet. Stillingen som fagkoordinator for Faggruppen for forurensinger, naturlige toksiner og medisiner er for øyeblikket utlyst.

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil bli avholdt:

- Torsdag 15. oktober 2009
- Torsdag 10. desember 2009

Faggruppen har tidligere diskutert muligheten for at det kommende faggruppemøtet torsdag 15. oktober 2009 kan avholdes hjemme hos et av faggruppens medlemmer i Ulefoss i Telemark. Dette viser seg nå å bli problematisk, og faggruppen besluttet å flytte et slikt eksternt møte til en senere anledning. Møtet den 15. oktober avholdes derfor i Oslo fra kl 09-15.00 som vanlig.